

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

6 päivänä lokakuuta 2015*

Kumoamiskanne — Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimus — Kansainvälinen merioikeustuomioistuin — Laiton, ilmoittamaton ja sääntelemätön kalastus — Neuvoo-antavaa lausuntoa koskeva menettely — Se, että Euroopan komissio on esittänyt kirjallisen lausunnon Euroopan unionin puolesta — Se, ettei Euroopan unionin neuvosto ole etukäteen hyväksynyt tällaisen lausunnon sisältöä — SEU 13 artiklan 2 kohta, SEU 16 artikla ja SEU 17 artiklan 1 kohta — SEUT 218 artiklan 9 kohta ja SEUT 335 artikla — Euroopan unionin edustaminen — Annetun toimivallan ja toimielinten välisen tasapainon periaatteet — Vilpittömän yhteistyön periaate

Asiassa C-73/14,

jossa on kyse SEUT 263 artiklaan perustuvasta kumoamiskanteesta, joka on nostettu 10.2.2014,

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään A. Westerhof Löfflerová, E. Finnegan ja R. Liudvinaviciute-Cordeiro,

kantajana,

jota tukevat

Tšekin tasavalta, asiamiehinään M. Smolek, E. Ruffer, J. Vlácil ja M. Hedvábná,

Helleenien tasavalta, asiamiehinään G. Karipsiadis ja K. Boskovits, prosessiosoite Luxemburgissa,

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään M. Sampol Pucurull,

Ranskan tasavalta, asiamiehinään G. de Bergues, D. Colas, F. Fize ja N. Rouam,

Liettuan tasavalta, asiamiehinään D. Kriauciūnas ja G. Taluntytė,

Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehinään M. Bulterman, M. Gijzen ja M. de Ree,

Itävallan tasavalta, asiamiehinään C. Pesendorfer ja G. Eberhard,

Portugalin tasavalta, asiamiehinään L. Inez Fernandes ja M.L. Duarte,

Suomen tasavalta, asiamiehinään J. Heliskoski ja H. Leppo, ja

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehinään E. Jenkinson ja M. Holt, avustajanaan barrister J. Holmes,

väliintulijoina,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään K. Banks, A. Bouquet, E. Paasivirta ja P. Van Nuffel, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, varapresidentti K. Lenaerts (esittelevä tuomari), jaostojen puheenjohtajat R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, C. Vajda, S. Rodin ja K. Jürimäe sekä tuomarit J. Malenovský, J. L. da Cruz Vilaça ja F. Biltgen,

julkisasiamies: E. Sharpston,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 14.4.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 16.7.2015 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Euroopan unionin neuvosto vaatii kanteellaan unionin tuomioistuinta kumoamaan 29.11.2013 päivätyn Euroopan komission päätöksen esittää Euroopan komission kirjallinen lausunto Euroopan unionin puolesta (jäljempänä riidanalainen päätös) kansainväliselle merioikeustuomioistuimelle (jäljempänä merioikeustuomioistuin) asiassa nro 21.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Merioikeustuomioistuinta koskevat määräykset

- 2 Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimus, joka allekirjoitettiin Montego Bayssa 10.12.1982 ja joka tuli voimaan 16.11.1994 (jäljempänä merioikeusyleissopimus), hyväksyttiin Euroopan yhteisön puolesta 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen ja sen XI osan soveltamiseen liittyvän 28 päivänä heinäkuuta 1994 tehdyn sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta 23.3.1998 tehdyllä neuvoston päätöksellä 98/392/EY (EYVL L 179, s. 1).
- 3 Merioikeusyleissopimuksen 191 artiklassa määrätään seuraavaa:

”Merenpohjariitoja käsittelevä jaosto antaa yleiskokouksen tai neuvoston pyynnöstä neuvoa-antavia lausuntoja niiden toimintaan liittyvistä oikeudellisista kysymyksistä. Lausunnot käsitellään kiireellisinä.”

- 4 Merioikeusyleissopimuksen 287 artiklan 1 kappaleessa määrätään seuraavaa:
- ”Valtio voi allekirjoittaessaan tai ratifioidessaan [merioikeusyleissopimuksen] tai liittyessään siihen tai milloin hyvänsä myöhemmin vapaasti valita kirjallisella ilmoituksella yhden tai useamman seuraavista keinoista [merioikeusyleissopimuksen] tulkinnasta tai soveltamisesta syntyvän riidan ratkaisemiseksi:
- a) VI liitteen mukaisesti perustettu [merioikeustuomioistuin];
- –”
- 5 Merioikeusyleissopimuksen VI liite sisältää merioikeustuomioistuimen perussäännön.
- 6 Tämän perussäännön 16 artiklassa, jonka otsikko on ”[Merioikeustuomioistuimen] säännöt”, määrätään seuraavaa:
- ”[Merioikeustuomioistuin] laatii toiminnalleen menettelytapa- ja muut säännöt.”
- 7 Perussäännön 21 artiklassa, jonka otsikko on ”Tuomiovalta”, määrätään seuraavaa:
- ”[Merioikeustuomioistuimen] tuomiovalta käsittää kaikki riidat ja hakemukset, jotka on annettu sen ratkaistavaksi [merioikeusyleissopimuksen] mukaisesti, ja kaikki asiat, joista on nimenomaisesti määrätty muissa sopimuksissa, jotka myöntävät [merioikeustuomioistuimelle] tuomiovallan.”
- 8 Merioikeustuomioistuimen sääntöjen, sellaisina kuin ne ovat tarkistettuina 17.3.2009 päivätyssä versiossaan, 130–137 artiklassa määritetään ”neuvoa-antava menettely” merenpohjariitoja käsittelevässä jaostossa. Sääntöjen 133 artiklasta ilmenee, että merioikeusyleissopimuksen sopimusvaltioita ja niitä hallitustenvälisiä järjestöjä, jotka voivat antaa tietoja neuvoa-antavasta lausunnosta esitetyn pyynnön kohteena olevasta kysymyksestä, pyydetään esittämään kysymyksestä kirjallisia lausuntoja sekä suullisia lausuntoja suullisessa käsittelyssä, mikäli tällainen käsittely järjestetään.
- 9 Kyseisten sääntöjen 138 artiklassa määrätään seuraavaa:
- ”1. [Merioikeustuomioistuin] voi antaa oikeudellisesta kysymyksestä neuvoa-antavan lausunnon, jos [merioikeusyleissopimuksen] tarkoituksiin liittyvässä kansainvälisessä sopimuksessa nimenomaisesti määrätään, että tällaisesta lausunnosta esitetään pyyntö [merioikeustuomioistuimelle].
2. Neuvoa-antavasta lausunnosta esitetyn pyynnön toimittaa [merioikeustuomioistuimelle] mikä tahansa elin, jolle on kyseisessä sopimuksessa tai sen nojalla annettu lupa pyytää tällaista lausuntoa [merioikeustuomioistuimelta].
3. [Merioikeustuomioistuin] soveltaa 130–137 artiklaa mutatis mutandis.”
- Laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta koskevat kansainväliset sopimukset*
- 10 Kansainvälisten sopimusten, joissa Euroopan unioni on sopimuspuolena, useat määräykset koskevat yhtäältä lippuvaltion ja toisaalta rantavaltioiden velvoitteita ja velvollisuuksia siltä osin kuin kyse on kalastuksesta aavalla merellä tai talousvyöhykkeellä ja ovat siksi merkityksellisiä torjuttaessa laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta (jäljempänä LIS-kalastus), joka vaarantaa kalakantojen säilyttämisen ja hoidon.
- 11 Asia on näin muun muassa merioikeusyleissopimuksen 56, 61–68, 73, 91, 94 ja 116–120 artiklassa, kansainvälisten suojelu- ja hoitotoimenpiteiden noudattamisen edistämisestä aavalla merellä toimivien kalastusalusten osalta tehdyn sopimuksen, joka hyväksyttiin 24.11.1993 Yhdistyneiden kansakuntien

elintarvike- ja maatalousjärjestön konferenssin 27. istunnon päätöslauselmalla 15/93 (jäljempänä FAO:n noudattamissopimus) ja jonka yhteisö hyväksyi 25.6.1996 tehdyllä neuvoston päätöksellä 96/428/EY (EYVL L 177, s. 24), III, V, VI ja VIII artiklassa sekä hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöönpanosta 4.8.1995 New Yorkissa (Yhdysvallat) tehdyn sopimuksen (jäljempänä Yhdistyneiden kansakuntien kalakantasopimus), joka ratifioitiin yhteisön puolesta 8.6.1998 tehdyllä neuvoston päätöksellä 98/414/EY (EYVL L 189, s. 14), 5–14 ja 17–21 artiklassa.

Unionin ja rantavaltioiden väliset kumppanuussopimukset kalastuksen alalla

- 12 Commission sous-régionale des pêches (Sub-Regional Fisheries Commission, alueellinen kalastuskomissio, jäljempänä kalastuskomissio) on kalastuksen alalla toimiva 29.3.1985 tehdyllä yleissopimuksella perustettu hallitustenvälinen yhteistyöjärjestö, johon kuuluvat Kap Verden tasavalta, Gambian tasavalta, Guinean tasavalta, Guinea-Bissaun tasavalta, Mauritanian islamilainen tasavalta, Senegalin tasavalta ja Sierra Leonen tasavalta.
- 13 Unioni on tehnyt kumppanuussopimuksia kalastuskomission eri jäsenvaltioiden kanssa. Näistä sopimuksista useimmat sisältävät määräyksen, joka on samankaltainen kuin Euroopan yhteisön ja Kap Verden tasavallan välisen kalastuskumppanuussopimuksen (EUVL 2006, L 414, s. 3) 5 artiklan 4 kohdan määräys, jonka mukaan ”yhteisö sitoutuu toteuttamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistukseksi, että sen alukset noudattavat tämän sopimuksen määräyksiä ja Kap Verden lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesillä harjoitettavaa kalastusta koskevaa lainsäädäntöä”.

Unionin toimenpiteet LIS-kalastuksen alalla

- 14 Laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä, asetusten (ETY) N:o 28[47]/93, (EY) N:o 1936/2001 ja (EY) N:o 601/2004 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 1093/94 ja (EY) N:o 1447/1999 kumoamisesta 29.9.2008 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1005/2008 (EUVL L 286, s. 1; jäljempänä LIS-asetus) säädetään yksityiskohtaisesta toimenpidejärjestelmästä LIS-kalastuksen torjumiseksi.
- 15 Kuten asetuksen johdanto-osan viidennestä perustelukappaleesta ilmenee, asetuksen tarkoituksena on tehostaa unionin toimia LIS-kalastusta vastaan unionin ”kansainvälisten sitoumusten mukaisesti”; nämä asetuksen johdanto-osan ensimmäisessä perustelukappaleessa mieleen palautetut sitoumukset ovat peräisin merioikeusyleissopimuksesta, FAO:n noudattamissopimuksesta ja Yhdistyneiden kansakuntien kalakantasopimuksesta.
- 16 Yhteisön kalastusaluksille myönnettävistä luvista kalastustoiminnan harjoittamiseksi yhteisön vesien ulkopuolella ja kolmansien maiden alusten pääsystä yhteisön vesille, asetusten (ETY) 2847/93 ja (EY) 1627/94 muuttamisesta sekä asetuksen (EY) 3317/94 kumoamisesta 29.9.2008 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1006/2008 (EUVL L 286, s. 33) säännellään kolmansien maiden alusten pääsyä unionin vesille ja unionin alusten pääsyä kolmansien maiden vesille.
- 17 LIS-asetuksen täytäntöönpano ja tämän asetuksen noudattamisen valvonta varmistetaan yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, asetusten (EY) N:o 847/96, (EY) N:o 2371/2002, (EY) N:o 811/2004, (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 2115/2005, (EY) N:o 2166/2005, (EY) N:o 388/2006, (EY) N:o 509/2007, (EY) N:o 676/2007, (EY) N:o 1098/2007, (EY) N:o 1300/2008 ja (EY) N:o 1342/2008 muuttamisesta sekä asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1627/94 ja (EY) N:o 1966/2006 kumoamisesta 20.11.2009 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1224/2009 (EUVL L 343, s. 1).

- 18 LIS-asetuksen mukaisesti komissio on laitonta, ilmoittamatonta ja sääntelemätöntä kalastusta harjoittavista aluksista laaditusta EU:n luettelosta 28.5.2010 antamallaan asetuksella (EU) N:o 468/2010 (EUVL L 131, s. 22), jota on useaan otteeseen muutettu, hyväksynyt unionin luettelon LIS-kalastusta harjoittavista aluksista alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen (jäljempänä kalastuksenhoitojärjestöt) laatimien luetteloiden perusteella. Unioni on jäsen useimmissa näistä järjestöistä.
- 19 Unioni on myös antanut eri asetuksia kalastuksenhoitojärjestöjen tiettyihin kolmansiin maihin kohdistamien toimenpiteiden täytäntöönpanosta. Tällaisia asetuksia ovat esimerkiksi 26.4.2004 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 826/2004 Päiväntasaajan Guineasta ja Sierra Leonesta peräisin olevan Atlantin tonnikalan (*Thunnus thynnus*) tuonnin kieltämisestä ja asetuksen (EY) N:o 2092/2000 kumoamisesta (EUVL L 127, s. 19) ja 26.4.2004 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 827/2004 Boliviasta, Georgiasta, [Kambodžasta], Päiväntasaajan Guineasta ja Sierra Leonesta peräisin olevan Atlantin isosilmätonnikalan (*Thunnus obesus*) tuonnin kieltämisestä ja asetuksen (EY) N:o 1036/2001 kumoamisesta (EUVL L 127, s. 21).

Asian tausta

- 20 Kalastuskomissio esitti 28.3.2013 merioikeustuomioistuimelle pyynnön neuvoa-antavasta lausunnosta (jäljempänä neuvoa-antavasta lausunnosta esitetty pyyntö).
- 21 Tässä pyynnössä, joka koski asiaa nro 21, esitettiin seuraavat kysymykset:
- ”1) Mitkä ovat lippuvaltion velvollisuudet tapauksissa, joissa [LIS-kalastusta] harjoitetaan kolmansien valtioiden talousvyöhykkeellä?
  - 2) Missä määrin lippuvaltion on katsottava olevan vastuussa sen lipun alla purjehtivien alusten harjoittamasta LIS-kalastuksesta?
  - 3) Kun alukselle myönnetään kalastuslupa lippuvaltion tai kansainvälisen järjestön kanssa tehdyn kansainvälisen sopimuksen yhteydessä, onko kyseisen valtion tai kyseisen kansainvälisen järjestön katsottava olevan vastuussa rantavaltion kalastuslainsäädännön rikkomisesta, johon kyseessä oleva alus on syyllistynyt?
  - 4) Mitkä ovat rantavaltion oikeudet ja velvollisuudet jaettujen kalakantojen ja yhteisesti tärkeiden kantojen, erityisesti pienten pelagisten lajien ja tonnikalan, kestävän hoidon varmistamisessa?”
- 22 Merioikeustuomioistuin pyysi 24.5.2013 antamallaan määräyksellä merioikeusyleissopimuksen sopimuspuolia, kalastuskomissiota sekä muita hallitustenvälisiä järjestöjä esittämään viimeistään 29.11.2013 kirjallisia lausuntoja asiassa nro 21. Se myös päätti järjestää asiassa suullisen käsittelyn.
- 23 Komissio teki 5.8.2013 päätöksen Sub-Regional Fisheries Commissionin kansainväliselle merioikeustuomioistuimelle neuvoa-antavasta lausunnosta esittämään pyyntöön liittyvien lausuntojen esittämisestä unionin puolesta asiassa nro 21 (C(2013) 4989 final, jäljempänä 5.8.2013 tehty päätös).
- 24 Tämän päätöksen johdanto-osan yhdeksännessä ja kymmenennessä perustelukappaleessa mainitaan, että SEUT 335 artiklan nojalla komissio edustaa unionia tuomioistuimenmenettelyissä ja että on asianmukaista, että komissio esittää unionin puolesta kirjallisia huomautuksia merioikeustuomioistuimelle esitetyistä kysymyksistä ja osallistuu suulliseen käsittelyyn. Päätöksen johdanto-osan 11 perustelukappaleessa todetaan lisäksi, että vilpittömän yhteistyön periaatteen nojalla komission on informoitava neuvostoa tämän toimivaltaisen työryhmän välityksellä.

- 25 Kyseisen 5.8.2013 tehdyn päätöksen 1 artiklan mukaan komissio esittää Euroopan unionin puolesta kirjallisia lausuntoja kysymyksistä, jotka kalastuskomissio esitti 27.3.2013 merioikeustuomioistuimelle neuvoa-antavaa lausuntoa varten asiassa nro 21, ja osallistuu suulliseen käsittelyyn asiassa nro 21. Päätöksen 2 artiklan mukaan komission oikeudellinen yksikkö vastaa päätöksen täytäntöönpanosta.
- 26 Neuvostossa neuvoa-antavasta lausunnosta esitettyä pyyntöä käsiteltiin yhtäältä työryhmässä ”Merioikeus” (jäljempänä COMAR-ryhmä) siltä osin kuin kyse oli seikoista, jotka koskivat merioikeustuomioistuimen toimivaltaa antaa neuvoa-antava lausunto ja esitettyjen kysymysten tutkittavaksi ottamista, ja toisaalta työryhmässä ”Sisäinen ja ulkoinen kalastuspolitiikka” (jäljempänä FISH-ryhmä) kysymysten asiasisällön osalta.
- 27 FISH-ryhmän kokouksessa 12.9.2013 ja COMAR-ryhmän kokouksessa 17.9.2013 komissio toisti aikomuksensa esittää asiassa nro 21 kirjallisia huomautuksia unionin puolesta ja väitti, ettei sen tarvinnut hankkia tälle etukäteen neuvoston hyväksyntää. FISH-ryhmän kokouksessa neuvoston puheenjohtajavaltion edustaja puolestaan totesi olevan tarpeen, että neuvosto hyväksyy kyseisten kirjallisten huomautusten sisällön, ja pyysi komissiota toimittamaan kirjallisen lausunnon luonnoksen neuvostolle vuoden 2013 lokakuun loppuun mennessä.
- 28 Komissio toimitti 22.10.2013 neuvostolle työasiakirjan unionin lausunnon pääkohdista merioikeustuomioistuimen asiassa nro 21 (jäljempänä 22.10.2013 päivätty työasiakirja). Tässä asiakirjassa komissio viittasi 5.8.2013 tekemäänsä päätökseen ja toisti, että neuvostoa oli informoitava vilpittömän yhteistyön periaatteen nojalla. Se korosti aikovansa ottaa täysimääräisesti huomioon jäsenvaltioiden kaikki ehdotukset ja neuvot vankistaakseen unionin kantaa.
- 29 FISH-ryhmän kokouksessa 24.10.2013 ja COMAR-ryhmän kokouksessa 30.10.2013, joiden aikana 22.10.2013 päivättyä työasiakirjaa käsiteltiin, komissio totesi uudelleen, ettei se toimittaisi mitään lausuntoluonnosta etukäteen neuvoston hyväksyttäväksi.
- 30 Kyseistä 22.10.2013 päivättyä työasiakirjaa tarkistettiin useita kertoja 15., 18. ja 26.11.2013. Peräkkäisistä versioista keskusteltiin FISH-ryhmän kokouksissa 15. ja 22.11.2013. Kyseisen asiakirjan 15.11.2013 päivätyn tarkistetun version johdanto-osassa komissio korosti jälleen, että sillä on SEUT 335 artiklan nojalla toimivalta edustaa unionia tuomioistuinkäsittelyissä ja että tällainen edustaminen ei edellytä, että neuvosto etukäteen hyväksyy unionin puolesta esitettävät kirjalliset huomautukset.
- 31 Jäsenvaltioiden pysyvien edustajien komitea (jäljempänä Coreper) käsitteli 27.11.2013 FISH-ryhmän laatiman selonteon pohjalta kysymystä kirjallisten huomautusten mahdollisesta esittämisestä merioikeustuomioistuimelle unionin puolesta. Jäsenvaltioiden valtuuskunnat ja Coreperin puheenjohtaja väittivät, että kysymyksen ratkaisu ja mahdollisesti kirjallisten huomautusten sisällön hyväksyminen tai muuttaminen kuuluivat neuvostolle SEU 16 artiklan mukaisesti. Coreper katsoi, että jos neuvosto ei voi hyväksyä mitään kantaa tällaisten huomautusten mahdolliseen esittämiseen, mitään kantaa ei tässä yhteydessä olisi, eikä neuvoa-antavasta lausunnosta esitetystä pyynnöstä voitaisi siis esittää merioikeustuomioistuimelle unionin puolesta mitään kirjallisia huomautuksia. Komissio puolestaan pysytti kantansa, jonka mukaan neuvoston muodollinen hyväksyntä ei ollut tarpeen tässä tapauksessa, ja totesi esittävänsä unionin puolesta kirjallisen lausunnon merioikeustuomioistuimelle.
- 32 Otettuaan huomioon useiden jäsenvaltioiden valtuuskuntien toimittamat huomautukset komissio esitti 29.11.2013 merioikeustuomioistuimelle Euroopan komission kirjallisen lausunnon Euroopan unionin puolesta asiassa nro 21. Neuvostoa informoitiin tästä samana päivänä sähköpostitse.
- 33 Myös seitsemän jäsenvaltiota esitti merioikeusyleissopimuksen sopimuspuolina kirjallisen lausunnon merioikeustuomioistuimelle kyseisessä asiassa.

Asianosaisten ja väliintulijoiden vaatimukset sekä oikeudenkäyntimenettely unionin tuomioistuimessa

- 34 Neuvosto vaatii unionin tuomioistuinta kumoamaan riidanalaisen päätöksen ja velvoittamaan komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 35 Komissio vaatii unionin tuomioistuinta hylkäämään kanteen ja toissijaisesti pysyttämään riidanalaisen päätöksen vaikutukset, kunnes kohtuullisessa ajassa on tehty uusi päätös, ja velvoittamaan neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 36 Tšekin tasavalta, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Liettuan tasavalta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta, Portugalin tasavalta, Suomen tasavalta sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta hyväksyttiin asiassa väliintulijoiksi tukemaan neuvoston vaatimuksia. Portugalin tasavalta ei kuitenkaan ole osallistunut tämän oikeudenkäyntimenettelyn mihinkään vaiheeseen.

Alustavat toteamukset

- 37 Asianosaisten välillä on riidatonta, että neuvoston kanssa käymänsä näkemystenvaihdon jälkeen komissio on riidanalaisella päätöksellä toteuttanut 5.8.2013 ilmaisemansa aikomukset ja esittänyt unionin puolesta merioikeustuomioistuimelle asiassa nro 21 kirjallisen lausunnon, jonka sisältöä ei ollut saatettu neuvoston hyväksyttäväksi, vaikka tämä oli sitä vaatinut.
- 38 Niinpä nyt käsiteltävää kannetta on tulkittava siten, että siinä väitetään komission loukanneen neuvoston oikeuksia, koska komissio ei saattanut mainitussa asiassa unionin puolesta esittämänsä kirjallisen lausunnon sisältöä etukäteen neuvoston hyväksyttäväksi.

Asiakysymys

- 39 Neuvosto esittää kanteensa tueksi kaksi kanneperustetta. Ensimmäinen kanneperuste koskee annetun toimivallan periaatteen, josta määrätään SEU 13 artiklan 2 kohdassa, ja toimielinten välisen tasapainon periaatteen loukkausta. Toisen kanneperusteen mukaan samassa määräyksessä vahvistettua vilpittömän yhteistyön periaatetta on loukattu.

Ensimmäinen kanneperuste

- 40 Ensimmäinen kanneperuste jakautuu kahteen osaan. Ensimmäisen osan mukaan SEUT 218 artiklan 9 kohtaa on rikottu. Toisen osan mukaan SEU 16 artiklan 1 kohtaa on rikottu. Nämä kaksi osaa on tutkittava yhdessä.

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

- 41 Neuvosto väittää ensimmäisen kanneperusteen ensimmäisessä osassa kaikkien väliintulijoina olevien jäsenvaltioiden paitsi Itävallan tasavallan tukemana, että komissio on nyt käsiteltävässä asiassa loukannut neuvostolle SEUT 218 artiklan 9 kohdassa annettuja oikeuksia.
- 42 Neuvoston ja kyseisten väliintulijoiden mukaan kyseinen määräys koskee kaikkia sellaisia tilanteita, joissa jokin kansainvälisellä sopimuksella perustettu elin, joka voi olla luonteeltaan millainen tahansa, soveltaa kyseistä sopimusta toimella, jolla on unionissa oikeusvaikutuksia, olivatpa ne sitovia tai eivät. Niiden mielestä näin on nyt käsiteltävässä asiassa. Merioikeustuomioistuin nimittäin on perustettu kansainvälisellä sopimuksella eli merioikeusyleissopimuksella, ja nyt käsiteltävässä asiassa kyseessä

olevalla neuvoa-antavalla lausunnolla voi olla merkittäviä vaikutuksia merioikeusyleissopimuksen ja muiden kansainvälisten sopimusten, joissa unioni on sopimuspuolena, soveltamiseen ja siis unionin oikeusjärjestykseen. Koska neuvoa-antavasta lausunnosta esitetty pyyntö koskee pitkälti unionin oikeudessa säänneltyä alaa, lausunto on omiaan vaikuttamaan unionin toimivallan käyttöön ja unionin säännöstöön tällä alalla. Se saattaa lisäksi edellyttää unionin LIS-kalastusta koskevan lainsäädännön tarkistamista.

- 43 Ensimmäisen kanneperusteen toisessa osassa neuvosto väittää kaikkien väliintulijoina olevien jäsenvaltioiden tukemana, että komissio on joka tapauksessa rikkonut nyt käsiteltävässä asiassa SEU 16 artiklan 1 kohtaa, koska se on ominut itselleen toimivaltaa, joka kuuluu yksinomaan neuvostolle.
- 44 Neuvosto ja väliintulijat väittävät tässä yhteydessä ensinnäkin, ettei SEU 17 artiklan 1 kohdassa anneta komissiolle lupaa huolehtia unionin ulkoisesta edustamisesta itsenäisesti siten, että se jättäisi huomiotta neuvostolla SEU 16 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen nojalla olevan roolin politiikkojen määrittelijänä.
- 45 Niiden mielestä nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että kun otetaan huomioon ne merkittävät seuraukset, jotka merioikeustuomioistuimelle unionin puolesta esitetyn kirjallisen lausunnon sisällöllä voi olla kansainvälisellä tasolla, erityisesti unionin ja kalastuskomission jäsenvaltioiden välisille suhteille, kyseisen lausunnon sisällön määrittely olisi viimeksi mainitun määräyksen mukaisesti kuulunut neuvostolle. Komission roolina puolestaan oli panna neuvoston määrittelemä politiikka täytäntöön ja huolehtia unionin ulkoisesta edustamisesta tämän politiikan pohjalta.
- 46 Neuvosto ja kaikki väliintulijoina olevat jäsenvaltiot väittävät toiseksi, ettei SEUT 335 artikla kumoja edellä esitettyä argumentaatiota.
- 47 Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta ja Suomen tasavalta väittävät tässä yhteydessä, että SEUT 335 artikla koskee yksinomaan unionin edustamista kansallisissa tuomioistuinmenettelyissä eikä huomautusten esittämistä unionin puolesta unionin ulkoisen toiminnan osana tuomioistuimelle, joka on perustettu kansainvälisellä sopimuksella.
- 48 Neuvoston ja kaikkien väliintulijoina olevien jäsenvaltioiden mielestä on joka tapauksessa niin, että kun otetaan huomioon käsitteen ”edustaminen” tavanomainen merkitys ja SEU 13 artiklan 2 kohdassa vahvistettu annetun toimivallan periaate, SEUT 335 artiklaa ei voida ymmärtää siten, että siinä annettaisiin komissiolle lupa toimia muissa kuin sen omaa toimintaa koskevissa tuomioistuinmenettelyissä itsenäisesti kunnioittamatta neuvoston toimivaltaa vahvistaa sisältö unionin kannalle kyseessä oleviin kysymyksiin. Olipa komission toteuttama unionin ulkoinen edustaminen poliittista tai oikeudellista, se kuuluu SEU 17 artiklan 1 kohdan kuudennen virkkeen soveltamisalaan, mikä tarkoittaa sitä, että neuvostolle SEU 16 artiklan 1 kohdan nojalla kuuluva politiikkojen määrittelytehtävä on otettava huomioon.
- 49 Neuvosto ja väliintulijoina olevat jäsenvaltiot väittävät kolmanneksi, ettei se, että komissio edustaa unionia merioikeustuomioistuimessa, liity SEU 17 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitettuun perussopimusten soveltamiseen. Niinpä komissio ei voi vedota tehtävänsä perussopimusten valvojana esittääkseen itsenäisesti oman tulkintansa kyseessä olevista kansainvälisistä säännöistä. Huomautusten esittäminen unionin puolesta asiassa nro 21 ei myöskään rajoittunut tekniseen kuvaukseen unionin säännöstöstä asianomaisella alalla. Siihen sisältyi myös poliittisia ja strategisia valintoja useista kyseisen asian nostattamista kysymyksistä, kuten merioikeustuomioistuimen toimivalta antaa pyydetty neuvoa-antava lausunto kyseisessä asiassa ja esitettyjen kysymysten tutkittavaksi ottaminen.
- 50 Neuvosto, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Liettuan tasavalta ja Suomen tasavalta väittävät neljänneksi, ettei LIS-kalastuksen torjunnan alalla ole olemassa mitään sellaista unionin määrittelemää politiikkaa, jonka perusteella komissio olisi voinut jättää hankkimatta etukäteen neuvostolta lupaa kyseessä olevassa asiassa. Ei ole myöskään mitään unionin määrittelemää

politiikkaa siinä uudenlaisessa kysymyksessä, joka koskee merioikeustuomioistuimen yleistä toimivaltaa antaa neuvoa-antavia lausuntoja, eikä kysymyksissä, jotka koskevat lippuvaltion, rantavaltion ja kansainvälisten järjestöjen velvollisuuksia LIS-kalastuksen alalla.

- 51 Komissio väittää vastauksena ensimmäisen kanneperusteen ensimmäiseen osaan, että SEUT 218 artiklan 9 kohtaa on sovellettava vain silloin, kun kansainvälisellä sopimuksella perustetulla elimellä on toimeenpanevana elimenä toimivalta vahvistaa sääntöjä tai antaa päätöksiä tällaisen sopimuksen yhteydessä. Kyseinen määräys ei siis koske kantoja, joita on esitettävä unionin puolesta kansainväliselle tuomioistuimelle.
- 52 Komissio väittää vastauksena ensimmäisen kanneperusteen toiseen osaan pääasiallisesti, että SEUT 335 artikla ilmentää yleistä periaatetta, jonka mukaan komissio edustaa unionia kaikissa tuomioistuinmenettelyissä, olivatpa ne kansallisia tai kansainvälisiä. Kyseisessä määräyksessä ei edellytetä, että komissio hankkii toiselta unionin toimielimeltä luvan toimia unionin puolesta tuomioistuimissa. Perussopimuksilla luodussa järjestelmässä unionin edustaminen kansainvälisissä tuomioistuimissa kuuluu perustuslailliseen tehtävään, joka komissiolle annetaan SEU 13 artiklan 2 kohdassa, SEU 17 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä ja toisessa virkkeessä sekä SEUT 335 artiklassa.
- 53 Komission mielestä kaksi tilannetta on erotettava toisistaan. Ensimmäinen tilanne koskee unionin ulkoista edustamista kansainvälisten sopimusten neuvottelun kaltaisiin poliittisiin ja diplomaattisiin tarkoituksiin; tällaisesta edustamisesta määrätään SEU 17 artiklan 1 kohdan kuudennessa virkkeessä, ja se voi kuulua SEU 16 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, jos unionilla ei ole alalla mitään politiikkaa. Toinen tilanne, jota nyt kyseessä oleva asia vastaa, koskee unionin edustamista kansainvälisissä tuomioistuimissa; tässä yhteydessä komissio on velvollinen huolehtimaan unionin yleistä etua ajaen SEU 17 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti unionin oikeuden, mukaan lukien niiden kansainvälisten sopimusten, joissa unioni on sopimuspuolena, soveltamisesta saman määräyksen toisessa virkkeessä tarkoitetulla tavalla.
- 54 Komissio väittää toissijaisesti, että vaikka unionin tuomioistuin katsoisi, että SEU 17 artiklan 1 kohdan kuudetta virkettä oli sovellettava nyt kyseessä olevassa asiassa, sillä on oikeus edustaa unionia sellaisen unionin politiikan yhteydessä, jonka neuvosto jo on määritellyt. Tässä tapauksessa unionin tasolla on olemassa kattava oikeudellinen ja poliittinen kehys, jonka nojalla komissio on voinut hoitaa unionin ulkoista edustamista koskevaa tehtäväänsä joutumatta hankkimaan neuvostolta täydentävää ohjeistusta.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 55 Asianosaisten kesken on riidatonta, että neuvoa-antavasta lausunnosta esitetystä pyynnössä esitetyt kysymykset kuuluivat ainakin osittain alaan, joka koskee meren elollisten luonnonvarojen säilyttämistä osana yhteistä kalastuspolitiikkaa, missä on SEUT 3 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan kyse unionin yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvasta alasta, ja että unioni oli merioikeusyleissopimuksen, jonka nojalla merioikeustuomioistuin on perustettu, sopimuspuolena toimivaltainen osallistumaan neuvoa-antavaa lausuntoa koskeneeseen menettelyyn mainitussa tuomioistuimessa asiassa nro 21 merioikeustuomioistuimen sääntöjen 133 artiklan mukaisesti.
- 56 Tukeakseen päätöstään unionin edustamisesta unionin kyseiseen menettelyyn osallistumisen yhteydessä ja tällä perusteella kirjallisen lausunnon esittämisestä unionin puolesta komissio on vedonnut SEUT 335 artiklaan, kuten asiakirja-aineistosta ilmenee ja kuten komissio asian vahvisti niin kirjelmässään kuin istunnossakin.
- 57 Monet väliintulijoina olevat jäsenvaltiot kiistävät kuitenkin SEUT 335 artiklan sovellettavuuden unionin edustamiseen merioikeustuomioistuimen kaltaisessa kansainvälisessä tuomioistuimessa. Niiden mielestä kyseinen artikla koskee vain menettelyjä kansallisissa tuomioistuimissa.

- 58 Oikeuskäytännöstä kuitenkin ilmenee, että vaikka SEUT 335 artikla koskeekin sanamuotonsa mukaan vain jäsenvaltioita, se ilmentää yleistä periaatetta, jonka mukaan unionilla on oikeustoimikelpoisuus ja tällöin sitä edustaa komissio (ks. vastaavasti tuomio Reynolds Tobacco ym. v. komissio, C-131/03 P, EU:C:2006:541, 94 kohta).
- 59 Tästä seuraa, että SEUT 335 artikla tarjosi komissiolle perustan unionin edustamiseen merioikeustuomioistuimessa asiassa nro 21.
- 60 Kuten neuvosto on korostanut väliintulijoina olevien jäsenvaltioiden tukemana, SEUT 335 artiklan sovellettavuus nyt käsiteltävässä asiassa ei kuitenkaan vielä ratkaise ensimmäisen kanneperusteen nostattamaa kysymystä siitä, edellyttikö SEU 13 artiklan 2 kohdassa vahvistetun annetun toimivallan periaatteen noudattaminen sitä, että neuvosto etukäteen hyväksyy komission asiassa nro 21 merioikeustuomioistuimelle unionin puolesta esittämän kirjallisen lausunnon sisällön.
- 61 Tässä yhteydessä on muistutettava, että SEU 13 artiklan 2 kohdan mukaan kukin unionin toimielin toimii sille perussopimuksissa annetun toimivallan rajoissa sekä niissä määrättyjen menettelyjen, edellytysten ja tavoitteiden mukaisesti. Kyseinen määräys ilmentää toimielinten välisen tasapainon periaatetta, joka on yksi unionin toimielinrakenteen ominaispiirteistä ja joka edellyttää sitä, että kukin toimielin käyttää toimivaltaansa muiden toimielinten toimivaltaa kunnioittaen (ks. tuomio neuvosto v. komissio, C-409/13, EU:C:2015:217, 64 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 62 Nyt käsiteltävässä asiassa neuvosto ja väliintulijoina olevat jäsenvaltiot väittävät argumentaatiossaan, että esittäessään merioikeustuomioistuimelle asiassa nro 21 unionin puolesta kirjallisen lausunnon, jonka sisältöä neuvosto ei ollut hyväksynyt, komissio loukkasi toimivaltaa, joka neuvostolla on SEUT 218 artiklan 9 kohdan ja joka tapauksessa SEU 16 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen nojalla.
- 63 Ensinnäkin SEUT 218 artiklan 9 kohdasta on todettava, että siinä tehty viittaus unionin puolesta esitettäviin kantoihin sellaisessa kansainvälisellä sopimuksella perustetussa elimessä, jonka on annettava toimia, joilla on oikeusvaikutuksia, merkitsee, että mainitun määräyksen soveltaminen koskee kantoja, joita on esitettävä unionin puolesta silloin, kun unioni osallistuu toimielintensä välityksellä tai mahdollisesti unionin edun mukaisesti yhdessä toimivien jäsenvaltioidensa välityksellä kyseisten toimien antamiseen asianomaisessa kansainvälisessä elimessä. Unionia kuitenkin pyydettiin ilmaisemaan sopimuspuolena kanta tietylle kansainväliselle tuomioistuimelle eikä tällaisessa tuomioistuimessa.
- 64 Tällainen tulkinta saa tukea SEUT 218 artiklan 9 kohdan asiayhteydestä ja tarkoituksesta.
- 65 Kuten julkisasiamies on selittänyt ratkaisuehdotuksensa 70–74 kohdassa, mainitussa määräyksessä nimittäin määrätään poiketen tavallisesta menettelystä, joka SEUT 218 artiklan 1–8 kohdassa kuvataan sille, että unioni neuvottelee ja tekee kansainvälisen sopimuksen, yksinkertaistetusta menettelystä unionin puolesta esitettävien kantojen määrittelemiseksi, kun unioni osallistuu asianomaisella kansainvälisellä sopimuksella perustetussa päätöksentekuelimessä kyseisen sopimuksen soveltamiseen tai täytäntöönpanoon kuuluvien toimien antamiseen.
- 66 Toisin kuin tuomioon Saksa v. neuvosto (C-399/12, EU:C:2014:2258) johtanut asia, joka koski unionin puolesta esitettävää kantaa unionin osallistuessa jäsenvaltioiden välityksellä suositusten antamiseen asianomaisella kansainvälisellä sopimuksella perustetussa elimessä, nyt käsiteltävä asia koskee sellaisen kannan määrittelyä, joka on ilmaistava unionin puolesta tietylle kansainväliselle tuomioistuimelle, jolta on pyydetty neuvoa-antavaa lausuntoa; toimivalta tällaisen lausunnon antamiseen ja vastuu siitä kuuluvat vain tämän elimen jäsenille, jotka toimivat tätä varten täysin riippumattomasti sopimuspuolista.

- 67 Tästä seuraa, ettei SEUT 218 artiklan 9 kohtaa ole sovellettava nyt käsiteltävässä asiassa eikä ole tarpeen tutkia, kuuluuko asiassa nro 21 pyydetty merioikeustuomioistuimen neuvoa-antava lausunto mainitussa määräyksessä tarkoitettuun käsitteeseen toimi, ”jolla on oikeusvaikutuksia”.
- 68 Toiseksi SEU 16 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen osalta on tutkittava, seuraako mainitusta määräyksestä, että neuvoston olisi pitänyt hyväksyä merioikeustuomioistuimelle asiassa nro 21 unionin puolesta esitetyn kirjallisen lausunnon sisältö ennen tämän lausunnon lähettämistä kyseiselle tuomioistuimelle.
- 69 Tässä yhteydessä on korostettava, että neuvoa-antavasta lausunnosta esitetty pyyntö koski lippuvallion ja rantavallion velvoitteita ja velvollisuuksia siltä osin kuin kyse on LIS-kalastuksesta, joka vaarantaa kalakantojen säilyttämisen ja hoidon. Kuten tämän tuomion 10 ja 11 kohdassa selostetaan, LIS-kalastus kuuluu merioikeusyleissopimuksen, jossa unioni on sopimuspuolena, FAO:n noudattamissopimuksen, jonka yhteisö hyväksyi päätöksellä 96/428, Yhdistyneiden kansakuntien kalakantasopimuksen, jonka yhteisö ratifioi päätöksellä 98/414, sekä unionin ja kalastuskomission jäsenvaltioiden välillä tehtyjen kumppanuussopimusten, jotka ovat erottamaton osa unionin oikeutta SEUT 216 artiklan 2 kohdan nojalla (ks. vastaavasti tuomio *Air Transport Association of America ym.*, C-366/10, EU:C:2011:864, 73 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), lukuisten määräysten soveltamisalaan. Siihen kohdistuu lisäksi unionin oikeudessa yksityiskohtaista sääntelyä, jota sitä paitsi tehostettiin vuoden 2008 aikana unionin kansainvälisten sitoumusten ottamiseksi huomioon, kuten tämän tuomion 14–19 kohdassa muistutetaan.
- 70 Kuten merioikeustuomioistuimelle asiassa nro 21 unionin puolesta esitetystä kirjallisesta lausunnosta ilmenee, lausunnossa oli tässä asiayhteydessä kyse vastausten ehdottamisesta kyseisessä asiassa esitettyihin kysymyksiin esittämällä tapa, jolla unioni mieltää merioikeusyleissopimuksen, FAO:n noudattamissopimuksen ja Yhdistyneiden kansakuntien kalakantasopimuksen merkityksellisten määräysten tulkinnan ja soveltamisen LIS-kalastuksen alalla, ja kuvaamalla toimenpiteitä, jotka tällä alalla sisältyvät edellisessä kohdassa mainittuihin kumppanuussopimuksiin ja unionin säännöstöön.
- 71 Lausunnon kohteena ei siis ollut SEU 16 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitettu politiikan määrittely LIS-kalastuksen alalla vaan se, että merioikeustuomioistuimelle esitettiin alalla merkityksellisten kansainvälisten määräysten ja unionin säännösten tarkastelun perusteella joukko oikeudellisia huomautuksia, joiden tarkoituksena oli mahdollistaa, että kyseinen tuomioistuin voi tarvittaessa antaa asiantuntevasti neuvoa-antavan lausunnon sille esitetyistä kysymyksistä.
- 72 Neuvosto ja jotkin väliintulijoina olevat jäsenvaltiot väittävät, että merioikeustuomioistuimelle asiassa nro 21 unionin puolesta esitetty kirjallinen lausunto sisälsi myös näkemyksiä, jotka koskivat kyseisen tuomioistuimen toimivaltaa vastata neuvoa-antavasta lausunnosta esitettyyn pyyntöön ja esitettyjen kysymysten tutkittavaksi ottamista, ja että tällaiset näkemykset kuuluivat strategiaan tai poliittisiin valintoihin, joiden tekeminen olisi ollut neuvoston asiana.
- 73 Tällaiset näkemykset ovat kuitenkin samoin kuin kyseessä olevan asian asiakysymyksestä esitetyt huomautukset luonteenomaisia osallistumiselle tuomioistuinmenettelyyn. Niiden ei siis voida katsoa vastaavan SEU 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua politiikan määrittelyä.
- 74 Neuvosto ja jotkin väliintulijoina olevat jäsenvaltiot korostavat vielä niitä merkittäviä poliittisia seurauksia, joita voi erityisesti unionin ja kalastuskomission jäsenvaltioiden välisten suhteiden tasolla aiheutua merioikeustuomioistuimelle asiassa nro 21 unionin puolesta esitetyn kirjallisen lausunnon sisällöstä.
- 75 On kuitenkin niin, että vaikka tällainen seikka pitäisikin paikkansa, se ei voisi missään tapauksessa riittää – kun tämän tuomion 69–71 kohdassa esitetty otetaan huomioon – päätelmään, jonka mukaan kyseisen kirjallisen lausunnon sisällön laatimisessa oli kyse SEU 16 artiklan 1 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitettua politiikan määrittelyä.

- 76 Edellä esitetystä seuraa, että lähettäessään merioikeustuomioistuimelle asiassa nro 21 unionin puolesta kirjallisen lausunnon saattamatta sen sisältöä neuvoston hyväksyttäväksi komissio ei rikkonut mainittua määräystä.
- 77 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäinen kanneperuste on hylättävä.

Toinen kanneperuste

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

- 78 Toisessa kanneperusteessa neuvosto väittää Tšekin tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Liettuan tasavallan ja Itävallan tasavallan tukemana, että komissio on nyt käsiteltävässä asiassa loukannut SEU 13 artiklan 2 kohdassa vahvistettua vilpittömän yhteistyön periaatetta.
- 79 Tässä yhteydessä neuvosto ja kyseiset väliintulijat väittävät ensinnäkin, että komissio jätti SEUT 218 artiklan 9 kohdassa asetetun vaatimuksen vastaisesti esittämättä neuvostolle ehdotusta päätökseksi unionin puolesta merioikeustuomioistuimelle esitettävän kannan vahvistamisesta, mikä esti neuvostoa tekemästä tällaista päätöstä. Tällaisella laiminlyönnillään komissio myös jätti noudattamatta SEU 17 artiklan 1 kohdasta ilmenevää velvollisuuttaan tehdä tarvittavat aloitteet ajaakseen unionin yleistä etua, mikä puolestaan esti neuvostoa toteuttamasta sille SEU 16 artiklan 1 kohdassa annettuja tehtäviä.
- 80 Ne väittävät toiseksi, ettei komissio tehnyt neuvoston kanssa vilpittömää yhteistyötä merioikeustuomioistuimelle esitetyn kirjallisen lausunnon sisällön laatimisessa. Niiden mukaan nimittäin komissio tyytyi toimittamaan neuvostolle vain tämän tiedoksi peräkkäin asiakirjoja, jotka sisälsivät paljon vähemmän yksityiskohtia kuin merioikeustuomioistuimelle lopulta toimitettu kirjallinen lausunto, vaikka jäsenvaltioiden valtuuskunnat neuvostossa olisivat halunneet saada käyttöönsä luonnoksen koko tekstistä, jonka avulla ne olisivat muun muassa voineet valmistella omaa lausuntoaan täysin tietoisina suunnitellusta unionin kannasta kyseessä olevassa asiassa.
- 81 Komissio kiistää jättäneensä millään tavalla noudattamatta vilpittömän yhteistyön periaatetta.
- 82 Se väittää ensinnäkin, että koska päätöksen tekeminen SEUT 218 artiklan 9 kohdan perusteella ei ollut tarpeen, mitään ehdotusta tällaiseksi päätökseksi ei tarvittu.
- 83 Toiseksi se toteaa tehneensä neuvoston kanssa täyttää yhteistyötä kyseessä olevassa asiassa ja ottaneensa huomioon sekä eriävät mielipiteet, jotka neuvostossa oli ilmaistu joistakin neuvoa-antavasta lausunnosta esitetyn pyynnön nostattamista näkökohdista, että jäsenvaltioiden tekemät ehdotukset.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 84 SEU 13 artiklan 2 kohdan mukaan unionin toimielimet tekevät keskenään vilpittömää yhteistyötä. Tätä vilpittömää yhteistyötä tehtäessä on kuitenkin toimittava kullekin toimielimelle perussopimuksissa annetun toimivallan rajoissa. SEU 13 artiklan 2 kohdassa määrätyllä velvollisuudella ei siis muuteta kyseistä toimivaltaa (tuomio parlamentti v. neuvosto, C-48/14, EU:C:2015:91, 57 ja 58 kohta).
- 85 Nyt käsiteltävässä asiassa on niin, että neuvoston ja joidenkin väliintulijoina olevien jäsenvaltioiden toisessa kanneperusteessa esittämä pääargumentaatio perustuu lähtökohtaan, jonka mukaan merioikeustuomioistuimelle asiassa nro 21 unionin puolesta esitetyn kirjallisen lausunnon sisällön vahvistaminen kuului neuvoston toimivaltaan SEUT 218 artiklan 9 kohdan tai SEU 16 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen nojalla. Näin ei kuitenkaan ollut, kuten ensimmäisen

kanneperusteen tutkimisesta ilmenee. Niinpä komission ei voida väittää laiminlyöneen vilpittömän yhteistyötä koskevaa velvollisuuttaan sillä, ettei se tehnyt kyseisten kahden määräyksen soveltamiseen liittyviä aloitteita.

- 86 Vilpittömän yhteistyön periaate edellyttää kuitenkin, että kun komissio aikoo ilmaista unionin puolesta kantoja kansainvälisille tuomioistuimille, se kuulee etukäteen neuvostoa.
- 87 Nyt kyseessä olevassa asiassa komissio noudatti kyseistä velvollisuutta. On nimittäin huomattava, että – kuten tämän tuomion 28–32 kohdassa kuvatuista seikoista ilmenee – ennen kuin komissio esitti merioikeustuomioistuimelle asiassa nro 21 unionin puolesta kirjallisen lausunnon, se toimitti neuvostolle 22.10.2013 päivätyn työasiakirjan, jota tarkistettiin useaan otteeseen 26.11.2013 saakka, jotta FISH- ja COMAR-ryhmissä esitetyt huomautukset voitiin ottaa huomioon. Neuvosto siis väittää virheellisesti, ettei komissio osoittanut vilpittömän yhteistyötä kyseisen kirjallisen lausunnon sisällön laatimisessa.
- 88 Lopuksi on todettava, että komissio on ilmoittanut neuvoston tai väliintulijoina olevien jäsenvaltioiden vastaväitteitä, että kyseisessä kirjallisessa lausunnossa ilmaistu neutraali kanta kysymykseen, joka koski merioikeustuomioistuimen toimivaltaa antaa pyydetty neuvoa-antava lausunto mainitussa asiassa, johtui komission pyrkimyksestä ottaa jäsenvaltioiden tästä kysymyksestä neuvostossa esittämät eriävät mielipiteet vilpittömyyden hengessä huomioon.
- 89 Tästä seuraa, että toinen kanneperuste on hylättävä.
- 90 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

- 91 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut neuvoston velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asian, se on veloitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Saman työjärjestyksen 140 artiklan 1 kohdan, jonka nojalla asiassa väliintulijoina olevat jäsenvaltiot vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, mukaisesti Tšekin tasavalta, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Liettuan tasavalta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta, Portugalin tasavalta, Suomen tasavalta ja Yhdistynyt kuningaskunta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Kanne hylätään.**
- 2) Euroopan unionin neuvosto veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**
- 3) Tšekin tasavalta, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Liettuan tasavalta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta, Portugalin tasavalta, Suomen tasavalta sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset